

Vuitanta anys de la Banca March

El banc creat per Joan March Ordinas compleix vuit dècades en mans de la mateixa poderosa família.

El fet que un banc privat compleixi anys no és res que mereixi gaire atenció. En el cas de la Banca March, però, la situació canvia. Perquè no és un banc qualsevol. De fet, deu ser dels pocs que es manté com a propietat de la mateixa família que el fundà.

La banca de March. Joan March Ordinas va néixer a Santa Margalida (Mallorca) el 3 d'octubre del 1880. Son pare era Joan March Estelrich, de malnom en Verga. És el mateix apel·latiu popular que sempre s'ha donat a Mallorca al financer i per extensió a la família, els Verga. Fins i tot ara, quan ja fa anys i generacions que tots neixen a Madrid. March pare es dedicava al comerç a l'engròs de porcs, activitat que li reportà una molt bona posició econòmica. March fill, de fet, no vingué al món en una família pobra. Per tant, fins hagués pogut estudiar a la universitat, tot i que no volgué. L'historiador Pere Ferrer, al llibre *Joan March: els inicis d'un imperi financer* (Edicions Corts, 2000) —que és dels millors que s'han escrit sobre en Verga, explica com presumia March de “ser fill del poble, de família modestíssima”. Si bé no era cert, la suposada condició modesta emmarcava “el fet que no adquirí mai una formació acadèmica àmplia”, de la qual cosa se sentia orgullós. No volgué seguir estudis perquè “preferia l'escola de la vida; l'aventura dels negocis [...]”. Volia posseir, tenir, acumular béns materials d'una manera compulsiva, mai no en tendria prou per saciar la seva ambició”.

Als vint-i-quatre anys en Verga es casà amb Elionor Servera Melis, de divuit anys, filla d'un important home de negocis, Bartomeu Servera, amb el qual March féu negocis i amb qui sempre tingué una estreta relació. En el moment de les seves noces, el jove March ja comerciava amb ramat porcí. Ben aviat, segons l'historiador citat, en Verga entrà en el negoci del contraban de tabac, activitat molt rendible. Amb una intel·ligència superdotada i sense gaires escrúpols a l'hora de fer negocis, March amassà fortuna amb rapidesa. Segons l'historiador, March, durant l'inici de la dècada dels anys vint del segle passat, i per tant quan tenia uns quaranta anys, “ja realitzava operacions pròpies d'una entitat financera, algunes de les quals li suposaren desemborsar importants sumes de doblers que dubtam que algunes de les entitats de crèdit que operaven a la nostra illa —Banc de Sóller, Banc de Felanitx, Banco Agrario de Baleares...— haguesin tengut la capacitat financera d'afrontar”.

Es justament en aquesta època quan March decideix fundar el propi banc. La Banca March inicià les seves activitats l'1 d'abril del 1926 a l'oficina que va obrir als baixos de Can Gallard des Cannyà, un palau al centre de Palma que havia ocupat en Verga com a residència situat al carrer de Sant Miquel. Avui dia l'oficina encara ret servei als seus clients, mentre que la resta del palau és dedicat a seu del Centre d'Art Contemporani, propietat de la Fundación Juan March, creada el 1955 pel financer.

Un any després de ser fundada, la Banca obrí oficines a Inca, Lluçmajor i Felanitx. El 1946 es convertí en societat anònima, però sempre amb la majoria d'accions en mans de March i de la seva família. Nomenà com a president del consell d'administració el seu fill, Joan March Servera, i va deixar la primera vicepresidència a l'altre fill, Bartomeu. Val a dir que Bartomeu seguí

MICHAEL RIVERAS

una carrera vital a banda dels negocis familiars i va crear la Fundació Bartomeu March Servera, situada en un altre palau March de Palma. El 1962 morí Joan March Ordinas en accident de cotxe. El fill Joan es converteix, així, en el patró dels negocis familiars —de la Banca ja n'era president i director general des del 1961—. Durant els anys seixanta i principi dels setanta del segle XX la Banca obre oficines en molts pobles de Mallorca, es fa present a la resta d'illes, a Barcelona, a Madrid... El 1974 mor Joan March Servera i és substituït en el timó dels negocis de la família pel seu fill Carles March Delgado, l'actual patró. Sota la seva direcció s'ha diversificat la presència empresarial de la família. Durant els anys setanta la Banca March obre oficines arreu de l'estat. És a partir d'aquesta fase quan el poder econòmic dels March experimenta el més intens des-

Seu central de la Banca March, a l'avinguda Alexandre Rosselló de Palma, inaugurada el 1978, símbol durant molts anys del poder que la família March exercia a Balears.

envolupament empresarial a través de la fundació de la Corporació Alba-Grup March, copresidida per Carles i pel seu germà Joan. La Corporació és la via que empra la Banca per a algunes activitats. Alba és accionista, entre altres empreses, de Prosegur, Airtel/Vodafone, Banco Urquijo, Acerinox, la constructora ACS... L'última de les ampliacions de les activitats familiars ha coincidit amb el vuitantè aniversari del banc: el 5 d'abril la Banca March ha adquirit el 5% de la societat Inversis Banco. Es tracta d'un banc especialitzat en productes i serveis per a clients i institucions participada per Caja Madrid, Caja de Ahorros del Mediterrà-

neo, Indra, El Corte Inglés, Cajamar i Terra. El Grup March tingué el 2005 uns beneficis nets de 298,4 milions d'euros i disposava d'una cartera de valors en cotització que sumava a final d'aquest any 1.526 milions d'euros.

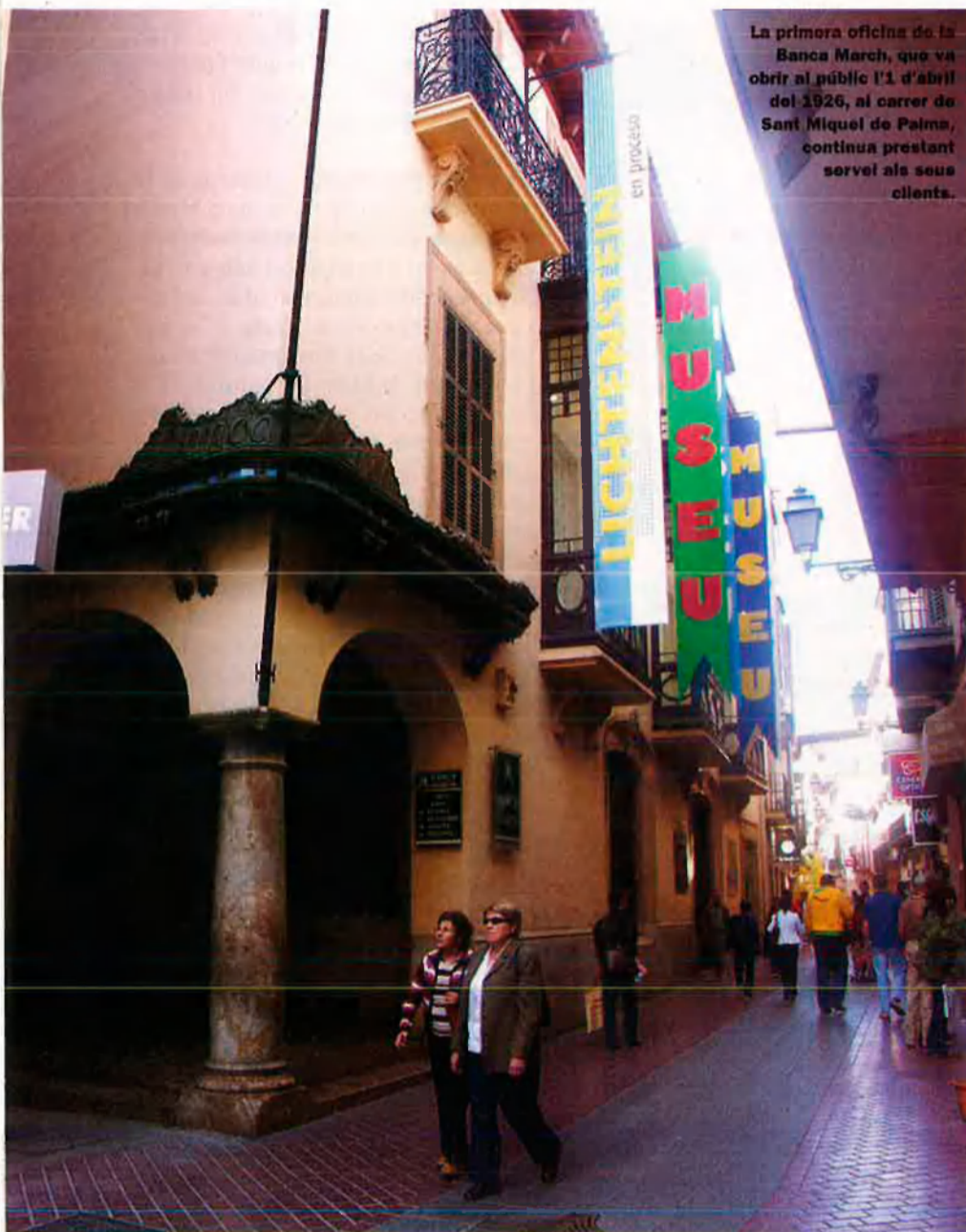
A començament dels anys noranta la Banca patí una crisi greu, derivada d'unes inversions fallides a Balears, i com a conseqüència es va renovar tota la cúpula executiva. Francesc Verdú va ser nomenat director general i es va iniciar a partir d'aleshores una expansió creixent. En aquests moments compta amb 250 oficines, 155 de les quals a Balears i la resta es reparteixen entre les Canàries, la Costa del Sol, Barcelona, Ma-

drid, Londres... Enguany preveu obrir-ne trenta més. El valor que tindria la Banca en borsa es calcula al voltant dels 1.800 milions d'euros.

El poder March. La influència en la vida política espanyola de Joan March Ordinas és part de la història coneguda. Donà suport i finançà parcialment l'aixecament dels militars feixistes, encapçalats per Franco, en contra de la República. Els seus descendents també han tingut influència política. Per exemple, en els primers anys setanta Carles March feia part del difús grup polític que a Madrid era conegut com els oberturistes. És a dir, els favorables a l'evolució des de la dictadura a la democràcia. Més tard, aquest corrent va passar a dir-se reformista, el que triomfà durant la transició amb el decidit suport de March i de gairebé tots els altres poders econòmics d'aleshores.

El poder dels Verga a Balears durant la democràcia ha mudat. En els anys setanta i vuitanta mantenien la propietat d'Editora Balear, que edita el *Diario de Mallorca*, el més influent en aquells moments. A més, el setè pis de l'edifici dels serveis centrals de la Banca March –inaugurat el 1976 a l'avinguda d'Alexandre Rosselló de Palma– esdevingué un veritable centre d'influència política. Es allà on tenien, i tenen, els despatxos els alts directius, símbol del poder local dels March. L'episodi més rellevant d'aquest poder el protagonitzà Carles March el 1983. Però curiosament no al famós setè pis de la Banca a Palma, sinó al seu despatx de Madrid. En efecte, en les primeres eleccions autonòmiques, el 1983, AP empatà en escons amb el PSOE. Els socialistes tenien assegurat el vot del PSM. UM tenia els escons decisius. Les males relacions entre els líders d'AP, Gabriel Cañellas, i d'UM, Jeroni Albertí, feien probable que UM permetés –encara que fos amb l'abstenció– un govern progressista. Aleshores intervingué March. No es coneix amb detall com va anar, però sí que Cañellas qualificà posteriorment la intervenció del financer com la “d'un home bo” que buscà el consens entre AP i UM. Mentre que Albertí, en una entrevista concedida el 1995, confessava que “no era lliure econòmicament” per prendre decisions polítiques diferents a la de donar suport

Amb interessos en multitud d'empreses, el Grup March obtingué el 2005 uns beneficis nets de 298,4 milions d'euros

La primera oficina de la Banca March, que va obrir al públic l'1 d'abril del 1926, al carrer de Sant Miquel de Palma, continua prestant servei als seus clients.

Sagunt, porta del Mediterrani

AJUNTAMENT DE SAGUNT

Situat a poc més de 25 quilòmetres de la ciutat de València i amb una dilatada trajectòria mercantil que el va convertir en un dels punts comercials més importants de la història clàssica, el Port de Sagunt es prepara per fer un salt qualitatiu que el situarà com una de les infraestructures portuàries amb més projecció de l'arc mediterrani. Les previsions apunten que el Port de Sagunt, que el 2005 va registrar un tràfic de mercaderies de 3,7 milions de tones, mourà 14 milions de tones el 2015. A més, està previst que en els pròxims mesos es pose en marxa Parc Sagunt, un parc industrial de prop de 15 milions de metres quadrats que ja ha cobejat l'interès de grans firmes com Abertis, que vindran a sumar-se a altres que ja hi són presents, com ara Sidmed, Arcelor o Fertiberia, sense comptar amb la planta regasificadora Saggas –participada per Unión Fenosa Gas, Iberdrola, Endesa i Oman Oil Holding Spain–, que abastirà el 20% de la demanda gasística de tot l'estat.

Per totes aquestes raons, l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa,

a AP. Albertí i Canellas –amb d'altres persones de cada banda– anaren al despatx de March a Madrid i signaren el pacte secret –els termes dels quals mai no s'han fet públics–, que quedà dipositat a la caixa forta del financer. Gràcies a aquest pacte UM feia el conservador Cañellas president de Balears, càrrec que ocupà fins al 1995.

La crisi que va afectar la Banca a començament del anys noranta ho va capgirar tot. Els March feren la reorganització de la cúpula directiva ja comentada i van vendre les accions d'Editora Balear al Grup Moll. Des d'aleshores la influència dels March ha mutat. Na-

turalment tenen el poder econòmic que es deriva de la immensa fortuna acumulada i de la capacitat de pressió que puguin tenir les seves empreses, com fan totes les altres grans corporacions, tanmateix, l'actitud familiar, pilotada per Carles March, s'ha orientat cap a una major implicació cultural i social a través de la Banca, que exerceix actualment una gran quantitat de patrocinis en aquest camp que li donen una imatge social i mediàtica ben allunyada de la llegenda i la història més negra que protagonitzà el fundador.

Miquel Payeras